

معاونت بهداشت
دقتر بهداشت دلمان و دندان

فلوراید تراپی

تأثیر فلوراید بر کاهش پوسیدگی دندان

راهنمای کشوری

زیر نظر: دکتر حمید سمندری

با تشکر از:

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

عنوان و نام پدیدآور: فلورایدترابی: تأثیر فلوراید در کاهش پوسیدگی دندان: راهنمای کشوری/تدوین و گردآوری مسعود شعبانی... [و دیگران]؛ زیر نظر حمید صمدزاده؛ ویراستار وحید سپهرام؛ [بر معاونت بهداشت، دفتر بهداشت دهان و دندان].

تهران: گلابگیر، ۱۳۹۵.

۱۹۲ص.: جدول(رنگی).

978-600-94407-5-7:

فیفا:

تدوین و گردآوری مسعود شعبانی، نادره موسوی فاطمی، شراره وکیلزاده...

کتابنامه:

فلونوریدها -- مصارف درمانی

فلونوریدها -- اثر فیزیولوژیکی

دندان -- پوسیدگی -- پیشگیری

شعبانی، مسعود، ۱۳۴۷ -

صمدزاده، حمید، ۱۳۴۵ -

ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. اداره سلامت دهان و دندان

۱۳۹۵ RS۲۱۱۱۸ف/۸

۶۱۴/۵۱۹۴:

۰۸۰۱۴۰:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

یادداشت:

یادداشت:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده:

شناسه افزوده:

شناسه افزوده:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

نام کتاب: راهنمای کشوری فلورایدترابی: تأثیر فلوراید در کاهش پوسیدگی دندان
تدوین و گردآوری: دکتر مسعود شعبانی، دکتر نادره موسوی فاطمی، دکتر شراره

وکیلزاده، دکتر پروین باستانی

زیر نظر: دکتر حمید صمدزاده

ویراستار: دکتر وحید سپهرام

صفحه آرای و طراحی جلد: لیلا نظری

ناشر: انتشارات گلابگیر

چاپخانه: تیراژه

صحافی: سیمی / جنگلی

شماره گان: نوبت اول ۱۰۰۰ جلد

قطع: رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۴۰۷-۵-۷

ثبت مجوز: ۱۴۰۴۶۸۸

تاریخ ثبت درخواست: ۱۳۹۵/۰۲/۰۱

انتشارات
گلابگیر

کمبود فلوراید دریافتی یکی از عوامل خطر ایجاد پوسیدگی در دندان‌های شیری و دائمی است. به علت پایین بودن فلوراید آب آشامیدنی از حد مطلوب آن، در اکثر نقاط کشور پهناور جمهوری اسلامی ایران، اداره سلامت دهان و دندان ورنیش فلورایدترایی را به عنوان یک روش موثر، ایمن و آسان برای افزایش مقاومت دندان‌ها در برابر پوسیدگی دندان، انتخاب کرده است. پس از اجرای طرح پایلوت تأثیر ورنیش فلوراید در کاهش پوسیدگی زودرس دندان‌های کودکان زیر ۲ سال (لبخند سبلان) توسط پرسنل سطح اول ارائه خدمات و همچنین ابلاغ برنامه تحول سلامت دهان و دندان در کشور توسط مقام عالی وزارت و ارائه خدمات ورنیش فلوراید توسط پرسنل سطح اول در این طرح، چاپ دوم کتاب «ورنیش فلورایدترایی با تأکید بر افزایش کیفیت آموزش پرسنل ارائه دهنده خدمات و همچنین تقویت پایش و ارزشیابی این برنامه در دستور کار قرار گرفت. نیک پیداست که تأثیر مثبت فلورایدترایی برای افزایش مقاومت دندان‌ها، موقعی به بهبود شاخص پوسیدگی دندان‌ها در دندان‌های شیری و دائمی می‌انجامد که در کنار آن سایر عوامل خطر پوسیدگی دندان از طریق آموزش گروه هدف و تقویت خود مراقبتی از عوامل خطر در جمعیت تحت پوشش با کفایت خوبی ارائه شود و بر همین اساس پایش عوامل خطر پوسیدگی دندان بر اساس خود مراقبتی در جمعیت گروه هدف یعنی مادران و کودکان زیر ۱۴ سال بایستی در کنار ورنیش فلورایدترایی برای کودکان، با دقت برنامه‌ریزی و اجرا شود تا شاهد تأثیرات مطلوب برنامه‌های طرح تحول برای ارتقای سلامت دهان و دندان باشیم.

دکتر حمید صمدی ده

رئیس اداره بهداشت دهان و دندان

فهرست مطالب

۱۳	فلوراید چیست و در کجا یافت می‌شود
۱۳	فلوراید در لیتوسفر
۱۳	فلوراید در آب
۱۴	فلوراید در هوا
۱۴	فلوراید و آلودگی محیط
۱۴	فلوراید در غذاها و نوشیدنی‌ها
۱۵	آب بطری شده
۱۵	متارسیسم و دفع فلوراید
۱۶	بذنب فلوراید
۱۶	فلوراید در پلاسم
۱۸	توزیع فلوراید در آب‌ها
۱۸	دفع فلوراید
۱۹	فلوراید موجود در دندان‌ها و استخوان
۱۹	بیومارکرهای تماس با فلوراید
۲۰	مارکرهای همزمان: ادرار، پلاسما، بزاق
۲۰	مارکرهای جدید: ناخن و مو
۲۰	فلوئوروزیس به عنوان یک بیومارکر
۲۰	فلوراید در آب آشامیدنی
۲۱	اثر روی یک جمعیت، محدودیت‌ها و اجرا
۲۱	اقتصاد بهداشت و سلامتی
۲۲	جنبه‌های قانونی و پذیرش ملی
۲۲	سطوح مطلوب فلوراید در آب آشامیدنی
۲۳	دفلوریداسیون جزئی
۲۴	فلوریداسیون آب و پوسیدگی‌های سطوح ریشه
۲۴	نمک فلورایددار

- ۲۴ جلوگیری از پوسیدگی
- ۲۴ اثرگذاری یک جامعه - محدودیت‌ها و اجرا
- ۲۵ اقتصاد بهداشت و سلامتی
- ۲۵ جنبه‌های قانونی و پذیرش عموم
- ۲۵ شیر فلورایددار
- ۲۶ اثر روی جمعیت، محدودیت‌ها و اجرا
- ۲۶ اقتصاد بهداشت و سلامتی
- ۲۶ مکمل‌های فلوراید (قرص و قطره)
- ۲۷ اثرگذاری روی جامعه، محدودیت‌ها و اجرا
- ۲۷ اقتصاد بهداشت و سلامتی
- ۲۷ جنبه‌های قانونی و پذیرش عموم
- ۲۷ فلئوروزیس دندان و مکمل‌های فلوراید
- ۲۸ دستورالعمل استفاده از مکمل
- ۲۸ خمیر دندان‌های فلورایددار
- ۲۹ غلظت‌های فلوراید در خمیر دندان
- ۲۹ ارزش خمیر دندان‌های فلورایددار
- ۳۰ خمیر دندان‌های فلورایددار برای کودکان جوان
- ۳۰ فرمولاسیون خمیر دندان
- ۳۱ اثر خمیر دندان‌های فلورایددار در پوسیدگی‌های ریشه‌های
- ۳۱ مسمومیت با فلوراید
- ۳۴ مسمومیت‌های فلوراید
- ۳۴ (۱) مسمومیت‌های حاد
- ۳۴ (۲) مسمومیت قلع‌کننده (Crippling)
- ۳۴ فلوراید و استئوپروزیس
- ۳۴ فلوراید و فلئوروزیس اسکلتی
- ۳۵ فلئوروزیس دندانی

فلوراید سیستیمیک و مکانیسم فعالیت آن

پوسیدگی دندان و مکانیسم عمل فلوراید موضعی

فواید ضد پوسیدگی فلوراید

ملاحظات استفاده از فلوراید به صورت حرفه‌ای و همچنین در منزل

PH ترکیبات فلوراید موضعی

محتوای الکترولیت ترکیبات فلوراید موضعی

قدرت ایجاد تغییر رنگ خارجی در دندان

تجویس بیمار و دسترسی به ترکیبات فله‌ای

ترکیبات فلوراید برای استفاده در منزل

خطر متورم و بیمار با سطح خطر بالا

اثر بخشی واریانس سیستم فلوراید

اثر بخشی واریانس سیستم فلوراید در دندان‌های شیری

دهانشویه سدیم فلوراید ۰.۲٪

تکنیک‌های واریانس فلوراید تراپی

واریانس فلوراید تراپی در بخش‌های دندان‌پزشکی

۱. تمیز کردن

۲. جداسازی و خشک نمودن دندان‌ها

۳. مالیدن واریانس به سطح دندان‌ها

۴. سفت شدن واریانس

۵. آموزش به بیمار

واریانس فلوراید تراپی در محلی غیر از بخش‌های دندان‌پزشکی

وسایل مصرفی

برنامه واریانس فلوراید تراپی

تأییدیه واریانس فلوراید تراپی

آموزش‌های قبل از واریانس فلوراید تراپی

وضعیت کودک و خدمت دهنده هنگام فلوراید تراپی

۵۶	نوزادان
۵۹	کودکان جوان
۶۰	مالیدن وارنیش فلوراید به سطح دندان‌ها
۶۱	آموزش پس از وارنیش فلورایدتراپی
۶۱	چه کسانی می‌توانند وارنیش فلورایدتراپی را انجام دهند
۶۲	فلوئوریزیس در ایران
۶۳	پیش فلوراید مصرفی در ایران
۶۴	دستورالعمل نحوه تهیه طرح‌های استفاده از وارنیش فلوراید
۶۴	برنامه‌ریزی و تدوین طرح
۶۵	انتخاب گروه‌های مناسب
۶۶	آموزش و هماهنگی سازی مابین کنندگان
۶۷	تصویب
۶۷	رضایت بیمار
۶۷	آزمایشهای پایه
۶۸	پیگیری و معاینات نهایی
۶۹	روش‌های آماری
۶۹	ارزشیابی نتایج
۶۹	گزارش دهی
۷۰	مراحل گام به گام وارنیش فلورایدتراپی
۷۷	پایش برنامه وارنیش فلورایدتراپی
۸۰	شاخص‌های پایش برنامه وارنیش فلورایدتراپی
۸۰	شاخص‌ها و استانداردها در برنامه وارنیش فلوراید
۸۱	ابزار سنجش
۸۱	قاعده‌ی تصمیم‌گیری برای رد یک جامعه
۸۷	فلوراید آب آشامیدنی شهرهای ایران
۱۷۵	جذب فلوئور از طریق مواد غذایی
۱۸۵	منابع